

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

29 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Ursache Petru,

judcători – Timofti Vladimir, Alerguș Constantin, Toma Nadejda, Moraru Petru,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Zaharia Sergiu în numele inculpatului Hariton Valeriu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2017, în cauza penală privindu-l pe

Hariton Valeriu Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în com. Xxxx, r-nul Xxxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 08.09.2016 - 24.11.2016 (prima instanță);
2. 20.01.2017 - 04.07.2017 (instanța de apel);
3. 17.08.2017 - 29.11.2017 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 24 noiembrie 2016, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Hariton Valeriu a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art.264 alin. (1) Cod penal și i s-a stabilit pedeapsa sub formă de 200 unități convenționale, ceea ce constituie 4000 lei.

Acțiunea civilă intentată în cauza penală la cererea de chemare în judecată declarată de Șalaghin Elena către Hariton Valeriu privind încasarea prejudiciului moral s-a admis parțial.

S-a dispus încasarea de la inculpatul Hariton Valeriu, în beneficiul cet. Șalaghin Elena, suma de 8 000 (opt mii) lei cu titlu de prejudiciu moral.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Șalaghin Elena privind încasarea prejudiciului material s-a admis în principiu, urmând ca asupra cuantumului

despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Hariton Valeriu la 22 iunie 2016, aproximativ pe la ora 15.30 min., conducea automobilul de model „XXXXX” cu n/î xxxxx, deplasându-se în mun. Chișinău pe str. Ion Creangă din direcția str. Pelivan spre str. Alba Iulia. În timpul deplasării, executând manevra de mers cu spatele, ajungând în preajma blocului nr. 45, din str. Ion Creangă, mun. Chișinău, exprimând neatenție față de trafic a tamponat pietonul Șalaghin Elena.

În rezultatul accidentului rutier menționat, conform raportului de expertiză medico-legală nr.1913/D din 14 iulie 2016, pietonul Șalaghin Elena s-a ales cu vătămare corporală medie, manifestată prin fractura capului osului metatarsian II stânga; fractura maleolei laterale stânga; excoriații ale ambelor gambe; edem a țesuturilor moi articulația ambilor genunchi; hematom subcutanat la nivelul genunchiului stâng și plantei drepte, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, condiționează dereglarea sănătății de lungă durată.

Astfel, Hariton Valeriu a încălcat cerințele „Regulamentului Circulației Rutiere”, Anexa nr.1 la Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13 mai 2009 (în continuare RCR) și anume, prevederile pct. 45) în conformitate cu care „conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; d) situația rutieră; în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”; prevederile pct.41.2) al RCR potrivit cărora „conducătorul vehiculului care intenționează să se deplaseze cu spatele poate să înceapă manevra numai după ce s-a asigurat că o poate face fără a crea un pericol sau un obstacol pentru ceilalți participanți la trafic. În cazurile în care câmpul vizual în spate este limitat, conducătorul trebuie să recurgă la ajutorul altei persoane, aflate în afara autovehiculului.”

3. Sentința menționată a fost atacată cu apeluri de către :

3.1. - procurorul în procuratura Chișinău, oficiul Buiucani, Gonța Oleg, prin care a solicitat casarea sentinței cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu recunoașterea culpabilității inculpatului Hariton Valeriu în comiterea infracțiunii prevăzute de art.264 alin. (1) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de un an, conform art. 90 CP de suspendat executarea pedepsei pe un termen de un an. A încasa cheltuielile judiciare în contul statului din contul inculpatului suportate pentru efectuarea expertizei. Acțiunea civilă a părții vătămate de admis integral.

În motivarea cererii de apel procurorul a invocat că referitor la calificarea infracțiunii de instanța de judecată, corect au fost apreciate circumstanțele cauzei.

Totodată, în partea ce ține de aplicarea pedepsei sub formă de amendă acuzarea de stat a considerat că, sentința este nemotivată.

3.2. - avocatul Zaharia Sergiu în numele inculpatului Hariton Valeriu, prin care a solicitat casarea sentinței nominalizate în partea ce ține de soluționarea acțiunii civile privind încasarea prejudiciului moral, cu diminuarea sumei de 8000 lei dispuse spre încasare, în valoare mai mică.

În motivarea apelului avocatul Zaharia Sergiu a indicat faptul, că la stabilirea mărimii prejudiciului moral, instanța de judecată nu a luat în considerație circumstanțele producerii accidentului rutier, comportamentul inculpatului în momentul producerii accidentului cât și ulterior.

Inculpatul regretă ceea ce s-a întâmplat, îi pare rău, însă accidentul în cauză nu s-a produs numai din vina inculpatului, însăși partea vătămată a ieșit pe partea de carosabil destinată autovehiculelor, fără să se asigure că, este în siguranță de deplasare.

Ulterior producerii accidentului, inculpatul și-a manifestat grija prin faptul că, a contribuit prin ajutor bănesc la ameliorarea situației părții vătămate, procurarea celor necesare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2017, a fost respins ca fiind nefondat apelul avocatului Zaharia Sergiu în numele inculpatului Hariton Valeriu, admis apelul procurorului din procuratura Chișinău, oficiul Buiucani, Gonța Oleg, casată sentința contestată în partea individualizării pedepsei și laturii civile, în partea încasării prejudiciului moral și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

S-a stabilit lui Hariton Valeriu recunoscut vinovat în temeiul art. 264 alin. (1) Cod penal, pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 an cu privarea de dreptul de a conduce mijloacele de transport pe un termen de 1 an.

În temeiul art. 90 Cod penal, pedeapsa închisorii numite lui Hariton Valeriu a fost suspendată condiționat cu fixarea unui termen de probațiune de 2 ani.

S-a admis acțiunea civilă înaintată de Șalaghin Elena către Hariton Valeriu privind încasarea prejudiciului moral cauzat prin infracțiune.

S-a încasat de la Hariton Valeriu în beneficiul cet. Șalaghin Elena 50 000 lei (cincizeci mii lei) cu titlu de prejudiciu moral.

În rest dispozițiile sentinței contestate au fost menținute fără modificări.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut că, în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond, până la începerea cercetării judecătorești, inculpatul Hariton Valeriu, a recunoscut în totalitate faptele indicate în rechizitoriu, recunoscând vina, fără a solicita administrarea de noi probe, a solicitat prin cerere scrisă, examinarea cauzei penale în baza probelor administrate la faza urmăririi

penale, pe care le cunoaște și asupra cărora nu are obiecții.

Instanța de apel a constatat că, inculpatul Hariton Valeriu, a comis infracțiunea incriminată, și că, acțiunile lui au fost corect calificate și se încadrează în baza art.264 alin. (1) CP RM, și anume - încălcare a regulilor de securitate a circulației rutiere de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență o vătămare medie a integrității corporale sau a sănătății unei persoane.

Instanța de apel a constatat că, din conținutul cererii de apel înaintate de procuror rezultă că, legalitatea sentinței este contestată doar sub aspectul individualizării pedepsei penale și admiterii parțiale a acțiunii civile.

La fel, instanța de apel a constatat că, din conținutul cererii de apel înaintate de avocat în numele și interesele inculpatului rezultă că, legalitatea sentinței este contestată doar sub aspectul acțiunii civile în partea încasării prejudiciului moral.

Instanța de apel a menționat că art. 61 Cod penal, prevede că pedeapsa penală are drept scop restabilirea echității, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Instanța de apel a apreciat că, modalitatea de executare a pedepsei aleasă de către prima instanță în privința inculpatului Hariton Valeriu, nu este în acord cu principiul proporționalității având în vedere fapta comisă, urmările produse și atitudinea inculpatului până la comiterea infracțiunii și după comiterea infracțiunii.

Astfel, instanța de fond nu a luat în considerație că inculpatul Hariton Valeriu a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (1) Cod penal din lipsa totală de prudență la trafic și manifestarea criminală a neglijenței față de obligațiile ce-i revin la trafic, iar aplicarea pedepsei prea blânde nu va atinge scopul de reeducare a făptuitorului consfințit de legea penală.

Prin urmare, s-a menționat că, instanța de fond la stabilirea și numirea pedepsei inculpatului nu a ținut cont de cerințele legislației în vigoare și a aplicat față de inculpatul Hariton Valeriu o pedeapsă blândă, în raport cu circumstanțele obiective indicate, a pronunțat o sentință neîntemeiată în ce privește individualizarea pedepsei inculpatului, care a fost anulată de către instanța de apel, cu pronunțarea unei noi hotărâri referitor la pedeapsa aplicată ținând cont de apelul acuzatorului de stat.

Instanța de apel a considerat că scopul educativ și preventiv al pedepsei aplicate în cauza penală dată în privința lui Hariton Valeriu nu poate fi atins decât prin aplicarea pedepsei penale cu închisoare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, or, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

La caz, instanța de apel, efectuând o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului, urmărind în acest sens comportamentul său în viața socială, precum și cel dinainte și după săvârșirea infracțiunii incriminate, a reținut

întemeiate alegațiile procurorului în partea aplicării pedepsei și a constatat că concluzia primei instanțe precum că corijarea inculpatului este posibilă prin aplicarea pedepsei sub formă de amendă, este una incorectă.

În circumstanțele respective, instanța de apel a considerat că procurorul indică în mod justificat că instanța de fond urma să-i aplice inculpatului Hariton Valeriu pedeapsa cu închisoare în limitele sancțiunii prevăzute la art. 264 alin. (1) Cod penal cu suspendarea executării pedepsei conform art. 90 Cod penal. Astfel, instanța de apel a conchis asupra incorectitudinii aplicării pedepsei stabilite de instanța de fond în privința lui Hariton Valeriu.

Subsidiar la cele ce preced, instanța de apel a considerat că prima instanța greșit și-a motivat soluția de individualizare a executării pedepsei în privința inculpatului și nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, susținând o poziție eronată în ce privește aplicarea față de inculpat a pedepsei sub formă de amendă. Discordanța între cele reținute de instanță și conținutul real al circumstanțelor cauzei, precum și ignorarea unor aspecte evidente, au avut drept consecință pronunțarea unei concluzii premature și greșit motivate în privința aplicării pedepsei cu suspendarea condiționată a executării ei.

În acest sens, instanța de apel a menționat că corectarea și reeducarea inculpatului poate avea loc doar prin aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare cu suspendare, fiind incorectă soluția instanței de fond de a stabili o pedeapsă sub formă de amendă.

Astfel, instanța de apel a considerat că instanța de fond, la individualizarea pedepsei, nu a luat în calcul importanța valorilor lezate, Hariton Valeriu prejudiciind prin acțiunile sale infracționale integritatea fizică a părții vătămate, care este un atribut esențial și un drept fundamental al persoanei.

Analizând circumstanțele cauzei și explicațiile părților, instanța de apel a considerat că, pedeapsa aplicată sub formă de amendă este una prea blândă și nu va duce la reeducarea inculpatului.

Reiterând împrejurările speței menționate supra, instanța de apel și-a exprimat ferma convingere că, pedeapsa sub formă de amendă în mărime de 200 u.c. nu este o pedeapsă echitabilă în raport cu fapta comisă și valența social lezată, nu este proporțională, fiind inaptă de a influența persoana inculpatului și circumstanțele cauzei, iar pentru realizarea eficientă a scopului pedepsei penale este necesară aplicarea unei pedepse mai aspre față de inculpatul Hariton Valeriu, care ar determina conștientizarea de către cel din urmă a gravității faptei săvârșite și a necesității corijării comportamentului.

Instanța de apel a reținut că, Hariton Valeriu a provocat părții vătămate Șalaghin Elena vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății, instanța de apel a stabilit o pedeapsă mai aspră, considerând că pedeapsa sub formă de 1 (un) an închisoare cu privarea de dreptul de a conduce mijloacele de transport pe un

termen de 1 an, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei principale pe un termen de probațiune de 2 (doi) ani, dacă în termenul de probă fixat nu va săvârși o nouă infracțiune și prin comportare exemplară și muncă cinstită va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat, este o pedeapsă echitabilă în coraport cu fapta comisă de inculpat, care va atinge scopul scontat de restabilire a echității sociale și în măsură să reeduce comportamentul inculpatului. Mai ales că, în prezent se comit cu o frecvență sporită infracțiuni similare ce majorează gradul prejudiciabil al acestora și rezonanța lor socială și că măsura de constrângere fără aplicarea față de inculpat a pedepsei complementare cu privarea de dreptul de a conduce mijloacele de transport nu v-a restabili echitatea socială, corectarea ultimului, prevenirea din partea acestuia, precum și altor persoane de noi infracțiuni.

Ceea ce ține de prejudiciul material, instanța de fond corect a admis în principiu urmând ca asupra cuantumului prejudiciului material să se expună instanța civilă, dat fiind faptul că s-au constatat divergențe în privința întinderii prejudiciului pretins.

Astfel partea vătămată - Șalaghin Elena a solicitat încasarea prejudiciului moral în mărime de 100 000 lei. Cu referire la prejudiciul moral, instanța de apel a statuat că partea vătămată a suferit de pe urma acțiunilor comise de către Hariton Valeriu, totuși suma de 8 000 lei, încasată de către instanța de fond, instanța de apel a apreciat-o prea mică pentru suferințele morale trăite de partea vătămată. Instanța de apel a statuat că, partea vătămată, fără îndoială a suferit de pe urma acțiunilor comise de către Hariton Valeriu. Totuși suma de 100 000 lei, solicitată de către partea vătămată, instanța de apel a considerat-o prea mare, care vine în contradicție cu prevederile art. 41 din Convenția Europeană pentru drepturile Omului, din care rezultă că suma pretinsă nu trebuie să fie exorbitantă și să nu tindă la o îmbogățire fără temeii.

La aprecierea cuantumului prejudiciul moral s-a ținut seama de toate circumstanțele cauzei, de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, inclusiv de datele obiective stabilite prin raportului de expertiză medico - legală nr.1913/D din 14 iulie 2016 - 21 iulie 2016, potrivit căruia cet. Șalaghin Elena, i-au fost cauzate vătămări corporale sub formă de fractura capului osului metatarsian II stânga; fractura maleolei laterale stânga; excoriații ale ambelor gambe; edem a țesuturilor moi articulația ambilor genunchi; hematom subcutanat la nivelul genunchiului stâng și plantei drepte, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur, condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare medie.

Instanța de apel a considerat, necesar a acorda cu titlu de prejudiciu moral sumă de 50 000 lei, care urmează să fie încasată din contul inculpatului Hariton Valeriu în beneficiul părții vătămate, și care va avea efect compensatoriu pentru partea vătămată.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Zaharia Sergiu în numele inculpatului, prin care a indicat temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, și a solicitat casarea hotărârii atacate, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie menținută pedeapsa stabilită prin sentința primei instanțe sub formă de amendă în mărime de 200 unități convenționale, și stabilirea cuantumului prejudiciului moral acordat părții vătămate în valoare mai mică.

În motivarea cererii de recurs recurentul a indicat următoarele motive :

- s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, temei prevăzut de art.427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală;

- recurentul consideră că decizia instanței de apel prin care s-a casat sentința primei instanțe cu aplicarea unei pedepse mai aspre inculpatului nu este argumentată prin norme legale și în mod clar;

- potrivit conținutului deciziei, instanța de apel indică: „efectuînd o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpatului, urmărind în acest sens comportamentul său în viața socială, precum și cel dinainte și după săvîrșirea infracțiunii incriminate, găsește întemeiate alegațiile procurorului în partea aplicării pedepsei și constată că concluzia primei instanțe precum că corijarea inculpatului este posibilă prin aplicarea pedepsei sub formă de amendă, este una incorectă”. Acest argument al instanței recurentul îl consideră neîntemeiat, deoarece instanța nu a motivat cum este personalitatea inculpatului, nu a indicat cum a fost comportamentul său în viața socială pînă și după săvîrșirea infracțiunii, ca astfel să fie clar din ce motiv inculpatul merită o pedeapsă mai aspră decît cea stabilită de prima instanță;

- recurentul este de părerea că instanța de apel urma să constate la individualizarea pedepsei circumstanțele atenuante care au fost constatate de prima instanță, și anume, cele menționate în art.76 alin.(1) lit.a) și e) Cod penal, -săvîrșirea pentru prima dată a unei infracțiuni mai puțin grave și prevenirea de către vinovat a urmărilor prejudiciabile ale infracțiunii săvîrșite, repararea benevolă parțială a pagubei pricinuite;

- potrivit pct.59 din sentința primei instanțe, este constatat că inculpatul a prezentat în ședință de judecată bonuri de plată care au fost anexate la cauza penală și care dovedesc faptul acordării unui anumit ajutor material părții vătămate;

- conform Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție a R.M. nr.8 din 11.11.2013 „Cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale”, în pct.4 se indică „în conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei (art.75 CP), o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvîrșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blîndă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Concluzia instanței cu privire la aplicarea unei pedepse mai aspre urmează a fi motivată.”;

- în acest sens, recurentul consideră decizia instanței de apel nemotivată, la stabilirea pedepsei nu au fost constatate circumstanțele atenuante, prin urmare această pedeapsă nu-și va atinge scopul de restabilire a echității sociale și corectarea condamnatului, dar va face să înjosească demnitatea persoanei condamnate;

- aprecierea de către instanța de apel a cuantumului prejudiciului moral în sumă de 50 000 lei este exagerată. Recompensa stabilită nu este echitabilă în raport cu felul vinovăției și gradul de vinovăție al inculpatului cât și situația materială a acestuia, avînd în vedere că inculpatul nu este angajat în cîmpul muncii, fapt stabilit prin sentință;

- conform Hotărîrii Plenului Curții Supreme de Justiție a R.M., nr.9 din 09.10.2006 „Cu privire la aplicarea de către instanțele de judecată a legislației ce reglementează separarea prejudiciului moral”, pct.25, „Instanțele judecătorești, la determinarea mărimii prejudiciului moral în echivalent bănesc, sînt în drept să ia în considerație și alte circumstanțe probatoare prin actele pricinii, în particular, situația familială și materială a persoanei care poartă răspundere pentru cauzarea prejudiciului moral părții vătămate.”

6. Pe marginea recursului declarat procurorul a depus referință prin care a solicitat inadmisibilitatea recursului ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece pedeapsa stabilită de instanța de apel este în dependență de circumstanțele atenuante și agravante prevăzute la art. 76-77 Cod penal, precum și efectele acestora prescrise în art. 78 Cod penal.

7. Judecînd recursul ordinar în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit, ținînd cont de opinia expusă în referință, consideră că acesta urmează a fi admis reieșind din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, judecînd recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să caseze total hotărîrea atacată și să mențină hotărîrea primei instanțe, cînd apelul a fost greșit admis. De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărîrile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conform art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în temeiurile prevăzute de prezentul articol.

Recurentul invocă ca temei de casare a deciziei instanței de apel art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, care prevede că hotărîrile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel cînd: pct.10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale și din text rezultă pct. 6) cazul cînd hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Analizând conținutul recursului declarat, Colegiul penal lărgit constată că recurentul consideră decizia instanței de apel neîntemeiată în partea stabilirii pedepsei, invocând aprecierea eronată de către aceasta a principiilor legale și a criteriilor de individualizare a pedepsei, prin aplicarea unei pedepse neechitabile în coraport cu fapta comisă și consecințele survenite, plus consideră exagerat prejudiciul moral încasat de către instanța de apel.

Invocând doctrina penală, Colegiul penal lărgit remarcă că prin criteriile de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele de care instanța de judecată este obligată să se conducă în procesul stabilirii pedepsei și la aplicarea ei persoanei vinovate de săvârșirea infracțiunii.

Individualizarea pedepsei constă din obligațiunea instanței de a stabili măsura pedepsei concrete infractorului necesară și suficientă pentru realizarea scopurilor legii penale și pedepsei penale.

Legea penală fixează cadrul legal în limitele căruia instanța de judecată efectuează operația de stabilire și aplicare a pedepsei infractorului. Astfel, instanța de judecată stabilește tipul sau quantumul pedepsei în limitele prevăzute de sancțiunea normei penale din Partea Specială a Codului penal în baza căreia a fost calificată fapta ca infracțiune.

La individualizarea pedepsei, conform criteriilor generale de individualizare a pedepsei instanța de judecată trebuie să respecte toate cerințele prevăzute de legea penală ce asigură aplicarea față de inculpat a unei pedepse echitabile, legale și individualizate. Neglijarea unora din aceste criterii, la stabilirea pedepsei, constituie temei pentru casarea hotărârii de către instanța ierarhic superioară în procedura prevăzută de legea procesual penală pentru căile de atac.

Pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, capabilă de a contribui la corectarea condamnatului și prevenirea comiterii de noi infracțiuni atât de către condamnat, cât și de alte persoane. Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

În acest sens, Colegiul penal lărgit menționează că sancțiunea art. 264 alin. (1) Cod penal, prevede pedeapsa cu amendă în mărime de pînă la 650 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de pînă la 3 ani cu (sau fără) privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de pînă la 2 ani.

Conform prevederilor art. 16 alin. (2) Cod penal, infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (1) Cod penal se califică ca fiind infracțiune mai puțin gravă.

Colegiul penal lărgit relevă că, din conținutul părții descriptive a sentinței se observă că instanța de fond a soluționat corect chestiunile privind individualizarea

pedepsei aplicate inculpatului în strictă conformitate cu prescripțiile de drept formal și material, aplicând pedeapsă echitabilă pentru infracțiunea comisă de inculpatul Hariton Valeriu.

Potrivit prevederilor art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod, în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit consideră, că la aplicarea pedepsei inculpatului Hariton Valeriu pentru infracțiunea comisă, prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, iar instanța de apel a aplicat pedeapsa în baza art. 264 alin. (1) Cod penal prea aspră, fără o motivare clară în acest sens.

Pedeapsa aplicată de prima instanță a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în limitele prevăzute de lege, luându-se în considerare gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, care face parte din categoria celor mai puțin grave, pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe o durată de 3 ani.

Reieșind din circumstanțele că inculpatul Hariton Valeriu a comis o infracțiune mai puțin gravă din imprudență și luând în considerație că recompensa stabilită trebuie să fie echitabilă în raport cu forma vinovăției, cât și cu situația materială a inculpatului, Colegiul penal lărgit constată că prima instanță just a admis parțial acțiunea civilă înaintată împotriva inculpatului Hariton Valeriu de către partea vătămată Șalaghin Elena și corect a dispus încasarea de la inculpatul Hariton Valeriu în beneficiul părții vătămate Șalaghin Elena suma de 8000 lei cu titlu de prejudiciu moral, în comparație cu suma de 50000 lei dispusă de a fi încasată de către instanța de apel de la inculpatul Hariton Valeriu în beneficiul părții vătămate Șalaghin Elena cu titlu de prejudiciu moral, fără a avea măcar apelul părții vătămate, care este o sumă neîntemeiată și exagerată, or și însăși sentința de condamnare reprezintă un remediu de satisfacție morală a părții vătămate, ce urmează a fi corectat de către instanța de recurs ordinar.

Dat fiind faptul că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanța de apel, constituie erori de drept, prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, urmează a fi corectate de către instanța de recurs, prin

adoptarea soluției prevăzute de art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, cu casarea totală a deciziei instanței de apel, pe motiv că apelul procurorului a fost greșit admis, cu menținerea sentinței primei instanțe în totul, prin care Hariton Valeriu Xxxxx a fost recunoscut vinovat și condamnat corect în baza art. 264 alin. (1) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, fiindu-i aplicată pedeapsa definitivă sub formă de amendă în mărime de 200 unități convenționale, ceea ce constituie 4000 lei și cu încasarea daunei morale în sumă de 8000 lei.

Prin urmare, Colegiul penal lărgit menționează, că prima instanță, adoptând sentința legal și întemeiat, a stabilit corect vinovăția inculpatului Hariton Valeriu în comiterea infracțiunii prevăzute de art.264 alin. (1) Cod penal, precum și a aplicat corect și echitabil pedeapsa în speța dată, sub formă de amendă în mărime de 200 unități convenționale, iar instanța de apel nu a ținut cont de faptul că inculpatul Hariton Valeriu a comis pentru prima dată o infracțiune mai puțin gravă din imprudență, inculpatul și-a recunoscut vina, cauza a fost examinată în procedură simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, a achitat părții vătămate suma de 500-600 euro (f. d. 167) pentru spitalizare și tratament, iar partea vătămată în instanța de apel a menționat că susține hotărârea primei instanțe, fapt confirmat de însăși partea vătămată în cadrul ședinței de judecată din 04 iulie 2017 (f. d. 166 a) și greșit a aplicat inculpatului o pedeapsă prea aspră sub formă de 1 an închisoare cu privarea de dreptul de a conduce mijloacele de transport pe un termen de un an și cu aplicarea art. 90 Cod penal stabilind termenul de probațiune de 2 ani, greșit încasând și dauna morală în mărime exagerată de 50000 lei.

În consecință, Colegiul penal lărgit consideră, că recursul avocatului Zaharia Sergiu în numele inculpatului Hariton Valeriu, urmează a fi admis cu casarea totală a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2017 ca fiind neîntemeiată, cu menținerea în totul a sentinței Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 24 noiembrie 2016, în privința lui Hariton Valeriu Xxxxx.

8. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Zaharia Sergiu în numele inculpatului Hariton Valeriu Xxxxx, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 iulie 2017, în cauza penală privindu-l pe **Hariton Valeriu Xxxxx**, cu menținerea sentinței Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 24 noiembrie 2016, prin care *a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (1) Cod penal și i s-a stabilit pedeapsa sub formă de amendă - 200 unități convenționale, ceea ce constituie 4000 lei.*

Acțiunea civilă intentată în cauza penală la cererea de chemare în judecată declarată de Șalaghin Elena către Hariton Valeriu privind încasarea prejudiciului moral s-a admis parțial.

S-a dispus încasarea de la inculpatul Hariton Valeriu, în beneficiul cet. Șalaghin Elena, suma de 8000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Șalaghin Elena privind încasarea prejudiciului material s-a admis în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **28 decembrie 2017**.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin

Toma Nadejda

Moraru Petru